

ONDERWERP

Toelichting Omgevingsvergunning wateractiviteit – Monding Kleefse Beek D10062785:22

ONZE REFERENTIE**DATUM**

5 december 2024

VAN

Arcadis B.V.

AAN

Waterschap Limburg

Onderhavig document betreft een toelichting op de aanvraag Omgevingsvergunning – Wateractiviteit voor de KRW-maatregel Monding Kleefse Beek bij het Waterschap Limburg.

Toelichting aanvraag

Kaderrichtlijn Water: Europese afspraken om de waterkwaliteit te verbeteren

Op 22 december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (hierna: KRW) van kracht geworden. Het doel van de KRW is het realiseren en behouden van een goede ecologische en chemische toestand van de Europese wateren. Tegen deze achtergrond is Nederland gehouden de kwaliteit van het Nederlandse oppervlakte- en grondwater te beschermen, verbeteren en (zo nodig) herstellen.

De KRW schrijft voor dat de wateren een goed leefgebied moeten vormen voor de planten en dieren die er van nature thuishoren. Dit geldt voor al het water in Nederland, waarbij Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor het verbeteren van de kwaliteit van het water in de grote rivieren. De KRW kent drie uitvoeringsperioden: 2009-2015; 2016-2021 en 2022-2027. Volgens de KRW moet Nederland in 2027 voldoen aan de doelen van de KRW, of moeten op zijn minst de maatregelen zijn genomen om het behalen van de KRW-doelen mogelijk te maken. Het niet halen van de KRW-doelen kan worden beboet door het Europese Hof van Justitie.

KRW in Nederland

In Nederland is de minister van Infrastructuur en Waterstaat verantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Om de KRW-doelstellingen te behalen werkt de minister nauw samen met andere overheden, zoals provincies, waterschappen en gemeenten. Rijkswaterstaat, als waterbeheerder, is verantwoordelijk voor het verbeteren van de kwaliteit van het water in de grote rivieren, waaronder ook de Maas. Om de ecologische kwaliteit van het water in de Maas te verbeteren heeft Rijkswaterstaat het programma KRW Zuid-Nederland (KRW-ZN) opgezet. Het programma KRW-ZN bestaat uit verschillende typen maatregelen: de realisatie van (kwel)geulen, herinrichting van oevers, uiterwaarden en beekmondingen. Hiermee kunnen verdwenen leefgebieden van waterplanten en -dieren in en langs de Maas weer zoveel mogelijk worden teruggebracht. Arcadis verzorgt in opdracht van Rijkswaterstaat de planuitwerking.

Maatregel Monding Kleefse Beek

Inhoud aanvraag

Het doel van de maatregel monding Kleefse Beek betreft het herstel van de beekmonding. De beek wordt vergraven en verlegd waardoor de taluds van de beekoever een grotere afwisseling krijgen door flauwere taluds in de binnenbocht en steilere taluds in de buitenbocht. De beekbodem behoudt een vlak verloop, maar lokaal wordt een spoelkuil aangelegd van 20 à 30cm diep. Benedenstrooms wordt de beek integraal enkele meters naar het zuiden verlegd om ruimte te bieden voor een 5m breedspoor maaipad. Het ontwerp kenmerkt zich als volgt:

- vergraven (aanbrengen afwisseling in taluds) en verleggen beek;
- baggeren beekmonding (verwijderen slib) en aanvullen met zand;
- duikers verlengen en verleggen;
- aanleggen houtpakketten en stammetjes;

- 1,5 meter dik kleipakket aanbrengen na stortebed;
- Maaskeien en beschoeiing verwijderen in en langs de waterloop;
- bestaande put verwijderen en herplaatsen;
- verwijderen en aanbrengen rasterwerken en hekwerken inclusief doorgangspoort;
- verwijderen van 3 wilgen.

Het projectgebied van Monding Kleefse Beek wordt gepresenteerd in Figuur 1. De ontwerptekening is opgenomen in Bijlage 2. In de ontwerpnoot van Monding Kleefse Beek, worden de werkzaamheden van de maatregel volledig beschreven, met ontwerptekening, dwarsprofiel en grondstoffenbalans (Bijlage 2).

Figuur 1 - Inrichtingsschets Monding Kleefse Beek

Omgevingsvergunning Wateractiviteit

Op basis van artikel 5.1 lid 2 van de Omgevingswet wordt een omgevingsvergunning wateractiviteit aangevraagd voor het uitvoeren van werkzaamheden in of nabij een waterstaatswerk.

De vergunningplicht voor activiteiten met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Waterschap is te vinden in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) afdeling 8.9.

Onder de Omgevingswet verhuizen de regels uit de keur naar de waterschapsverordening (artikel 4.7, onderdeel a, van de Invoeringswet). De waterschapsverordening van Waterschap Limburg is in werking getreden op 1 januari 2024,

tegelijk met de Omgevingswet.¹ Er is een vergunningsplicht voor de maatregel Monding Kleefse Beek op basis van de volgende artikelen:

- **2.1.17 | Paragraaf 2.1.17 Verleggen of aanpassen van een oppervlaktewater**

Artikel 2.80 Vergunningplicht: Het is verboden zonder vergunning een primair of secundair oppervlaktewater te verleggen of aan te passen of een oppervlaktewater aan te leggen dat in verbinding wordt gebracht met een primair of secundair oppervlaktewater.

- **2.1.3 Paragraaf 2.1.3 Duikers en overkluizingen in een oppervlaktewater**

Artikel 2.13 Vergunningplicht: Het is verboden zonder vergunning een duiker of overkluizing aan te leggen, te wijzigen of te verwijderen in een primair water en secundair water.

- **3.1.3 | Paragraaf 3.1.3 Ontgroning (uit afdeling 3.1, activiteiten bij waterkeringen)**

Artikel 3.10 Vergunningplicht:

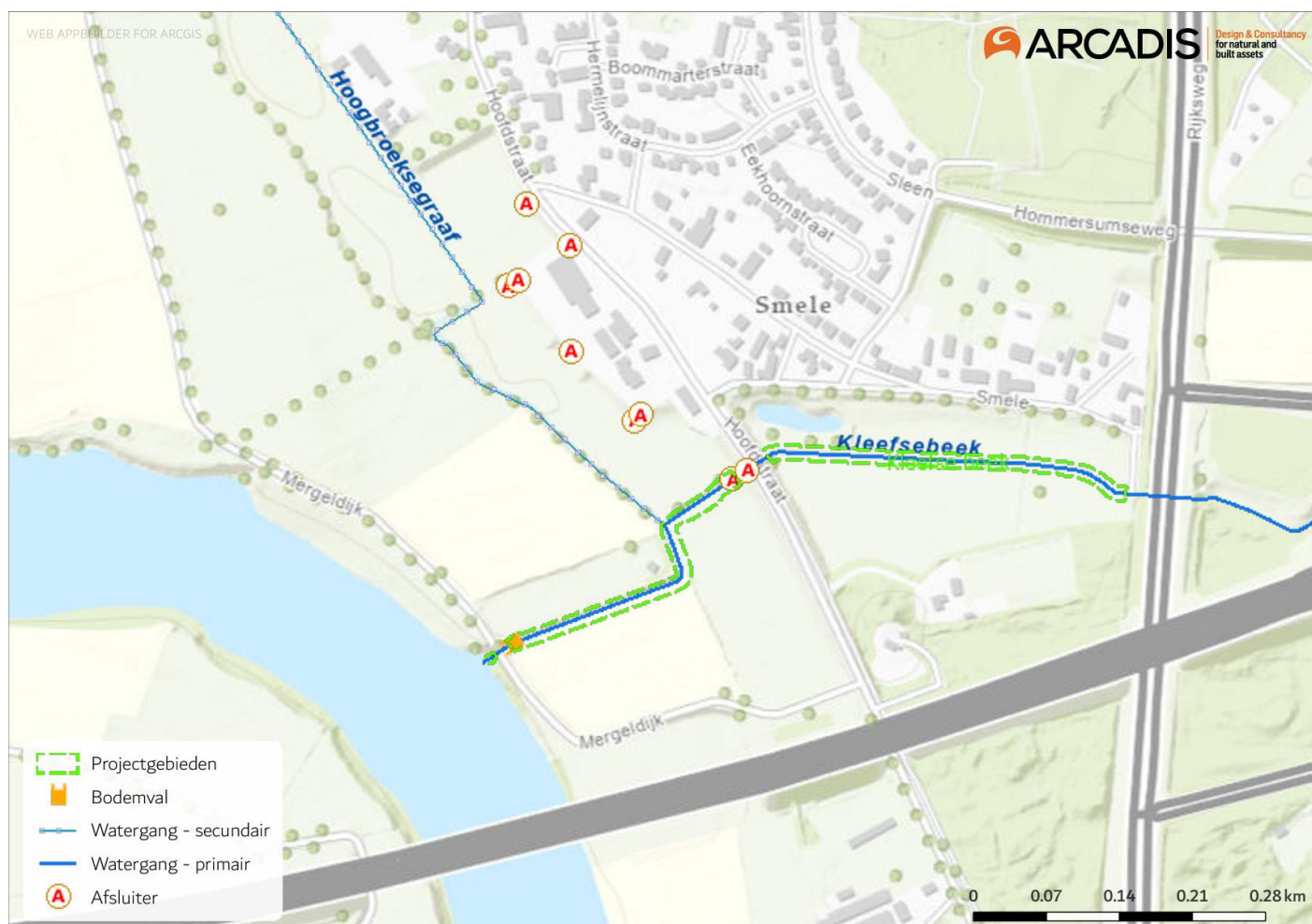
1. *Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in de kernzone van de waterkering.*
2. ***Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in de beschermingszone van de waterkering.***
3. *Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in het profiel van vrije ruimte van de waterkering.*
4. *Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in de buitenbeschermingszone van de waterkering.*
5. *Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in de hoge grond basis.*
6. *Het is verboden zonder vergunning te ontgronden in de hoge grond robuust.*

Bovenstaande artikelen zijn van toepassing voor maatregel monding Kleefse Beek omdat:

- er wordt gewerkt in primaire watergang en deze wordt vergraven en verlegd;
- er op 4 plekken een duiker wordt aangepast (gedraaid en/of verlengd) in een primaire watergang;
- er grond wordt afgegraven in de beschermingszone van de kering.

¹ <http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR703011>

Oppervlaktewatersysteem

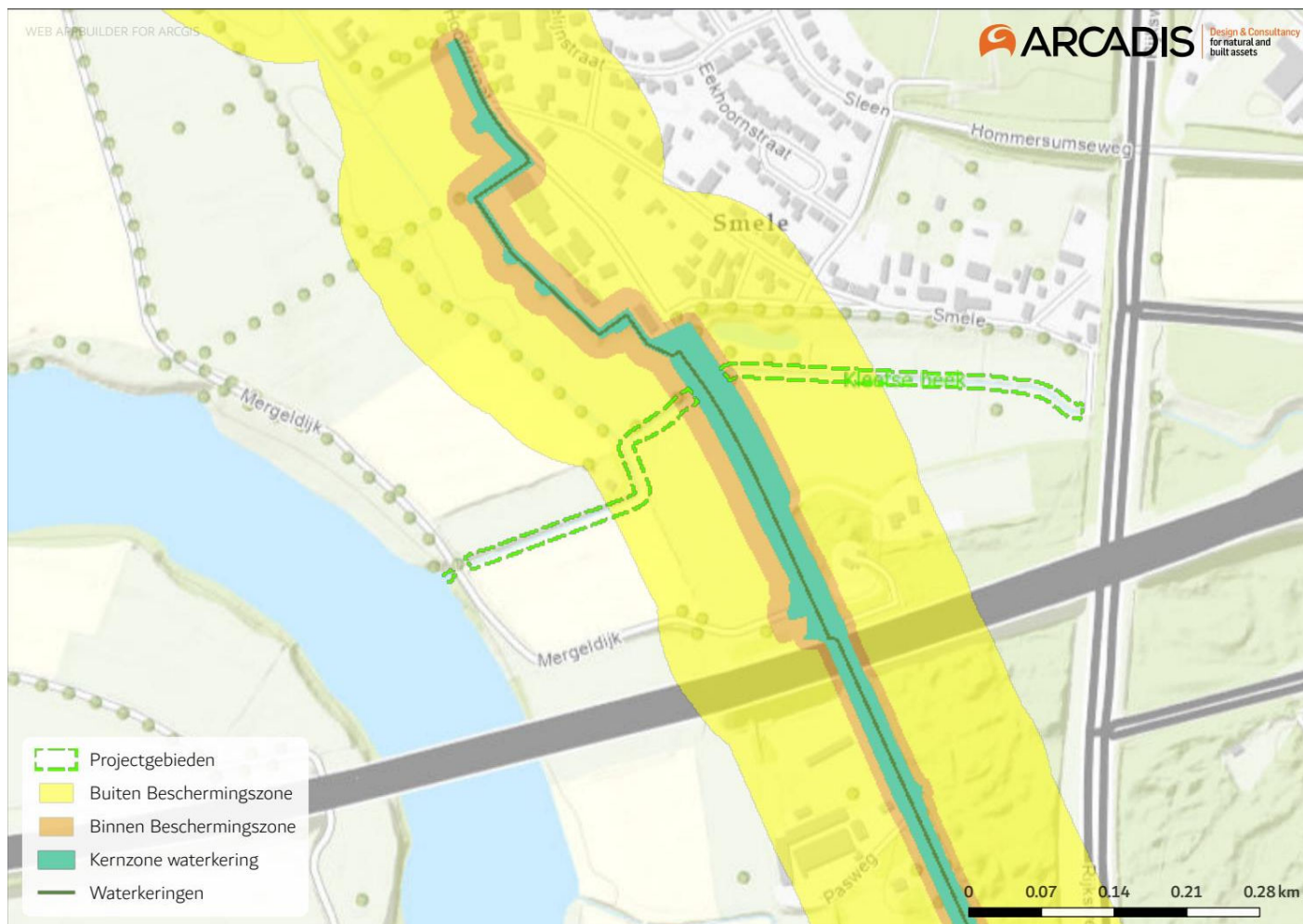

Figuur 2 - Oppervlaktewatersysteem ter plaatse van maatregel Monding Kleefse Beek. Bron: <https://ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=491934138032419e9d2aed49b12fe5c3> (datum 13-11-2023).

Figuur 2 toont het oppervlaktewatersysteem van Waterschap Limburg. De werkzaamheden vinden plaats binnen de groene contouren. De afsluiters en bodemval van het Waterschap Limburg blijven ongeroerd. Er worden op 4 plekken duikers aangepast en verlegd (zie Bijlage 2), deze staan niet op de legger van het Waterschap Limburg.

Voor de maatregel Monding Kleefse Beek heeft een hydrologische toetsing plaatsgevonden. De huidige waterhuishoudkundige situatie en grondwaterdynamiek zijn als randvoorwaarden voor het ontwerp gebruikt. Uit de hydrologische toetsing blijkt heeft vanuit waterhuishouding en grondwater geen negatieve gevolgen voor (het grondgebruik van) de omgeving (zie Bijlage 3).

Beschermingszone kering

Figuur 3 - Kering en beschermingszones ter plaatse van maatregel Monding Kleefse Beek. Bron: <https://ws-limburg.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=491934138032419e9d2aed49b12fe5c3> (datum 13-11-2023).

Figuur 3 toont de primaire kering en beschermingszones ter plaatse van maatregel Monding Kleefse Beek. In Bijlage 4 is de maatregel getoetst op geotechniek (dijkstabiliteit).

Voor maatregel Monding Kleefse beek geldt dat de eerste graafwerkzaamheden beginnen in de buitenbeschermingszone op minimaal 15 m afstand van het dijklichaam. De werkzaamheden blijven buiten de stabiliteitszone van macrostabiliteit. Ook is er geen invloed op piping. Daarnaast is de impact van de graafwerkzaamheden minimaal met zo'n 10-90 cm in de breedte waarbij de insteek van de taluds intact blijven. Om eventuele kortere kwelweglengtes te voorkomen ter plaatse van de duiker in de Hoofdstraat wordt aanbevolen de eerste twee meter van de verlegde beek benedenstrooms te voorzien van een 1,50 meter dikke kleilaag, dit advies is overgenomen in het ontwerp. Er is geen invloed op de voorland faalmechanismen. De KRW-maatregel heeft, met inachtneming van bovenstaande, geen impact op de waterveiligheid.

Aandachtspunten

Omgevingsmanagement

In artikel 7.4 van de Omgevingsregeling staat een plicht voor de aanvrager van een omgevingsvergunning

- of de aanvrager aan participatie heeft gedaan
- zo ja: hoe de aanvrager aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn

Waterschap Limburg beschrijft participatie in de '*Participatie- en inspraakverordening Waterschap Limburg 2022*'. Voor de maatregel Monding Kleefse Beek hebben Arcadis en Rijkswaterstaat een ontwerpproces doorlopen met de omgeving en de omgeving op verschillende manieren betrokken. Dit wordt beschreven in Bijlage 5 – Toelichting Omgevingsmanagement

Globale planning

De vergunningsplichtige werkzaamheden voor Monding Kleefse Beek zullen plaatsvinden in 2025-2027.

Bijlagen

- B1: Toelichting Omgevingsvergunning wateractiviteit – Monding Kleefse Beek (onderhavig document)
- B2: Ontwerpnota inclusief ontwerptekeningen – Monding Kleefse Beek
- B3: Verkennend onderzoek Water – Monding Kleefse Beek
- B4: Adviesmemo Geotechniek (Dijkstabiliteit) – Monding Kleefse Beek
- B5. Toelichting omgevingsmanagement – Monding Kleefse Beek